

ACCIO

Setmanari d'Esquerra Republicana

Portantveu del Centre Republicà Català

Redacció i Administració: Francesc Layret, 21

ANY XV

BADALONA. 12 D'AGOST DE 1933

NÚM. 641

Discurs important

Diumenge proppassat a Tarragona els rebassaires homenajaren els diputats que formaven la comissió de la Llei Agrària en el Parlament català. En dit acte, el senyor Aragay pronuncià un interessantíssim discurs, plè de sinceritat.

Es una mena de toc d'atenció que creiem útil divulgar per nostra ciutat.

Per això avui en reproduïm l'extracte publicat a «La Humanitat»

Recomanen als nostres amics que el llegeixin detingudament.

En aixecar-se el senyor Aragay és ovacionat. Comença per felicitar-se de poder reafirmar en aquell acte la posició de la Unió de Rabassaires relatiu al magne problema agrari.

Cal—diu—deixar sentades unes primícies per les quals es justifica, no solament aquesta nostra posició, sinó l'orientació que en matèria de reforma agrària ha donat la República a la legislació que ha emprès.

Dirien els nostres enemics, que són enemics de la propietat, si es refereixen al concepte clàssic de la propietat. Diem que, per ésser la terra un element natural del qual cap criatura humana no pot prescindir, ningú pot tenir-la en propietat per a fer d'ella el que vulgui, sinó el que calgui a l'interès general. Per això el Parlament espanyol ha consignat reiteradament que la terra no pot ésser considerada objecte de renda, sinó instrument de treball i de producció i, per tant, aquest instrument ha d'estar a mans del treballador. (Ovació). Diran que si el treballador la treballa és que ja té l'ús d'aquest instrument. ¿I com el teniu? Vosaltres necessiteu treballar, que és la contribució que es paga al dret de viure, però necessiteu acudir a un senyor per tal de que us doni permís per a realitzar la funció que correspon al treball. Aquest senyor, si li sembla bé us dona permís de treballar la terra que el té en propietat, però a canvi del permís us imposa condicions entre les quals hi ha la que li cedeix la part més sanejada del producte del vostre treball. (Aplaudiments), però a més vosaltres sabeu la sotmissió, la inquietud, la inseguritat i fins la vilesa

que imposa la supremacia del propietari. Tota la vostra deficiència moral i l'economia en què esteu davant del qui té la terra que vosaltres necessiteu. Doncs bé, la República sap que aquest sistema és consubstancial amb la monarquia a la qual sols tenint en mans d'uns quants l'instrument de coacció, pot subsistir a la República democràtica. Li convé desmoralitzar l'instrument de producció, defensar la independència econòmica del productor i proclamar que la propietat de la terra no ha d'existir en termes absoluts, sinó que s'ha d'anar limitant per tal que sigui garantida la propietat del treball que és la que ens ha estat usurpada en nom del sagrat dret de propietat. (Grans aplaudiments).

Seguidament es referi a l'actuació de la Unió de Rabassaires i — digué — m'interessa aprofitar l'avinentsa de trobar-se aquí personalitats destacades de l'Esquerra Republicana per a repetir afirmacions que servides no sempre amb prou lleialtat han intentat crear una atmosfera de recel al voltant nostre. En els actes rabassaires jo, per l'honor immerescut que em feren d'atorgar-me la confiança de la Unió, parlo amb tota fidelitat com a membre d'aquesta gran organització, i dic, perquè és així, que la Unió de Rabassaires no constitueix fins avui un partit polític, que per interès col·lectiu recobra l'Esquerra Republicana. Primer: perquè el seu programa bàsic és addient a les nostres aspiracions. Segon: perquè s'ha compromès a incorporar al seu programa de govern la realització dels nostres postulats, però que si un dia malgrat les possibilitats del moment es fes enrera, nosaltres deixariem de prestar-li suport.

Constitueix això alguna heretgia? Els que pertanyen al partit els mateixos que el varen fundar teniu condicionada la nostra adhesió, la condicionem al fet que el partit ens resulti útil a la finalitat per la qual fou creat. A mi se'n retreu el que abans hagués format en un altre partit republicà. Tots o bé gairabé tots els fundadors d'Esquerra estem en el mateix cas, però jo en veure que aquell partit era menys que inservible al fi revolucionari que s'imposava en aquell moment i moralment desfet vaig contribuir com altres a la constitució del partit que havia de passar a la Història com executor de l'anhel popular de foragitar la monarquia i conquerir les llibertats catalanes.

En referir-se a l'actuació de l'esquerra — remarcà — no feu cas dels enemics naturals de